

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

N:r 8
November

Organ för Svenska Brandkårernas Riksförbund.
Redaktion: Styrmansg. 1, Stockholm. Tel. 606308. Postg. 4870.
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1935
17 årgången

Friktionsförlusten i 63 mm. ogummerad slang.

Metod för ungefärlig kalkylering under eldsläckningsarbete.

I en utförlig och synnerligen intressant artikel i denna tidskrift årgång 1934 och 1935 benämnd "Uppfordring av vatten för eldsläckning i teoretisk belysning" har ingenjör Uno Arild behandlat såväl brandpumparnas egenskaper som de olika faktorer, vilka inverka på vattnets framförande genom slangar från vattentäkten till eldstället. För dem, som besitta tillräckliga teoretiska grunder för att tillgodogöra sig lärdomarna är artikelserien mycket värdefull, ty det är obestriddt att teoretiska kunskaper på hithörande område äro av betydelse för den, som önskar att fullt kunna utnyttja materielen vid dess användning i praktiken.

För att emellertid under de krävande förhållanden, som onekligen ofta föreligga vid eldsläckning kunna begagna sina kunskaper, kan det

vara lämpligt att försöka sätta dessa i ett för praktiska förhållanden lämpligt, enkelt system eller med andra ord skapa ett beräkningssätt, som gör att man snabbt kan avgöra, huru slangledningarna med eventuella grenledningar böra ordnas och vilka munstycksstorlekar, som böra tillgripas, för att under vissa rådande förhållanden erhålla bästa resultat av sprutans och vattentäktens möjligheter.

Man bekämpar visserligen ej eldsvådor med matematiska formler, men även för den dugligaste praktiska eldsläckare äro teoretiska kunskaper av värde och böra ingalunda betraktas med det förakt man understundom möter. Jag är den förste att erkänna, att praktisk erfarenhet är den värdefullaste kunskapen, men en viss teoretisk stomme gör den på erfarenhet grundade

kunskapen än värdefullare. Det går dessutom snabbare att förskaffa sig och tillgodogöra sig praktiska rön för den, som besitter en viss teoretisk grund, vilket har sin särskilda betydelse i ett yrke, där tillfällena att inhämta praktisk erfarenhet endast uppträda sporadiskt. Vi brandmän hava ej möjligheter, att som andra yrkesmän dagligen under yrkets utövande göra praktiska rön, utan äro hänvisade till enstaka tillfällen, då våra kunskaper och färdigheter tagas i bruk och eftersom dessa tillfällen ofta äro av varierande art kunna ej alltid erfarenheter från ett tillfälle utnyttjas vid ett annat.

De teoretiska reglerna för vattnets transporterande genom slangerna äro emellertid alltid lika och jag vill här nedan försöka att framlägga en beräkningsmetod avsedd att användas på eldstället utan begagnande av kurvor eller friktionsförlusttabeller.

Av ingenjör Arilds artikel i Brandkärstidskrift N:r 9 1934 sid. 161 framgår att friktionsförlusten är beroende av:

Slangens diameter.

Slangvävnadens beskaffenhet.

Slangledningens längd samt

Vattnets hastighet i slangledningen.

I vårt land begagnas, åtminstone för längre ledningar, övervägande 63 mm. ogummerad slang av linne eller hampa. Man kan således räkna med att slangdiametern alltid är densamma. Friktionen mellan vattnet och slangvävnaden varierar visserligen något för slangar med olika beskaffenhet, men dessa variationer äro så små, att man för praktiska förhållanden, där krökar på slangarna, koppingar och läckage även göra sig gällande, helst kan bortse från den inverkan slangvävnadens beskaffenhet utövar på friktionsförlusterna. Friktionsförlusternas beroende av slangens längd står alltid i

direkt förhållande till denna längd d. v. s. känner man förlusten för t. ex. 100 m. slang så är förlusten för 200 m. dubbelt så stor, för 300 m. 3 gånger så stor o. s. v. Om man således kan skapa ett bekvämt beräkningssätt för en viss slanglängd t. ex. 100 m., möter det inga svårigheter att bestämma förlusterna, för vilken längd som helst.

Av de fyra omständigheterna, slangens diameter, slangvävnadens beskaffenhet, slangledningens längd och vattnets hastighet i slangledningen, som inverka på friktionsförlusterna, är det således, då beräkningen göres för en viss bestämd slanglängd, endast den sista, vattnets hastighet, som varierar och är av betydelse. Vattnets hastighet är naturligtvis beroende av den vattenmängd, som skall passera genom slangerna. Hur fort vattnet rör sig i slangerna hava de flesta väl knappast reda på, men varje brandman talar om minuterliter d. v. s. vattenmängd. En för praktiska förhållanden lämplig beräkningsmetod av friktionsförlusterna bör således basera sig på vattenmängden, angiven i minuterliter, eftersom det är det storhetsbegrepp, varmed brandmannen rör sig.

För att söka fastställa friktionsförlusterna i slangar hava en hel del prov och beräkningar verkställt. De värden, som härmed uppnåtts äro mycket varierande, vilket tydligt åskådliggöres medelst kurvor i ingenjör Arilds artikelserie (N:r 9/1934 sid. 163). De högsta värdena upptagas av en kurva grundad på försök, som utförts av förre brandchefen i Borås, överstelöjtnant R. Stridbeck. Enligt rön, vilka stödjä sig på ett stort antal synnerligen noggranna försök, gjorda av förre brandchefen i Hamburg, Doktor Sander, skulle friktionsförlusterna vara något lägre än de värden överstelöjtnant Stridbeck kommit till. Vid de Sander-ska proven hava störande inflytan-

de såsom läckage, krökar, m. m. i möjligaste mån bortelimerats för att skapa grund till en noggrann teoretisk beräkning. De Stridbeck-ska proven äro så att säga mera "fältmässiga" och överensstämma således mera med de förhållanden denna artikel avser. Som bekant sträcker sig slangen, då slanggodset på grund av vattnets inverkan sväller och en slangledning kommer därför, även om den utlägges aldrig så rakt, att vid användningen intaga ett ringlande läge. Givetvis bjuder en sådan in krökar lig-gande slang ett större motstånd, än en slang, som efter sedan den svällt, noggrannt sträcks. Då dess-utom överstelöjtnant Stridbecks försök utförts med slangar utrustade med Svenska normalkopplingar och den Stridbeck-ska kurvan är den, som mest närmar sig den Sanderska, synes mig all anledning föreligga, att vid beräkningar avsedda för praktiska förhållanden stödja sig på den Stridbeck-ska erfarenheten.

En uppfattning om de vatten-mängder, som under olika förhål-landen passera genom slangen, kan man skapa sig om man vet hur mycket vatten, som vissa munstyc-ken vid visst munstyckstryck släp-per igenom. För praktiskt bruk kan man emellertid ej belasta min-net med alltför många siffror och detta är ej heller nödvändigt.

kg. 110 liter pr minut, vid 6 kg. 160 och vid 9 kg. 190 liter. Under eldsläckning kan man naturligtvis ej avgöra, om man har t. ex. 6 kg. eller 6,3 eller 5,8 vid strålröret och detta spelar ej heller någon roll. Man kan därför runda av vatten-mängdssiffrorna och lägga på min-net att ett 10 mm. munstycke läm-nar 100, 150 och 200 liter/minuten vid resp. 3, 6 och 9 kg:s munstycks-tryck. Utströmningsöppningen på ett 14 mm:s munstycke är prak-tiskt taget dubbelt så stor som ett 10 mm., och genom en liknande av-rundning kan man fastställa, att ett 14 mm:s munstycke lämnar 200, 300 och 350 liter vid resp. 3, 6 och 9 kg:s tryck. Man finner således att 10 mm:s munstycket vid det högre trycket, 9 kg. ger lika myc-ket som 14 mm:s vid det lägre tryc-ket, 3 kg. Detta är ett gott stöd för minnet. Genom samma avrund-ning erhålles för 18 mm:s mun-stycke 350, 500 och 600 liter vid resp. 3, 6 och 9 kg. Samma min-nesregel gäller således även här d. v. s. att den sista siffran för 14 mm., 350 l/m, är den samma som första för 18 mm:s. Ett 18 mm:s munstycke är något mer än 3 gån-ger så stort som ett 10 mm. Genom att ställa upp siffrorna i tabellform blir det hela överskadligare. Den exakta vattenmängden anges in-om parentes efter respektive tabell-värden.

Munstycks-tryck	Vattenmängd i 4 m. genom 10,14 och 18 mm. munstycke		
	10 mm.	14 mm.	18 mm.
3 kg.	100 (110)	200 (215)	350 (355)
6 kg.	150 (160)	300 (305)	500 (505)
9 kg.	200 (190)	350 (370)	600 (615)

Som utgångspunkt toges de van-liga typerna, trappmunstyckenas di-mensioner 10, 14 och 18 mm. Ett 10 mm. munstycke levererar vid 3

Med undantag av vattenmängds-siffrorna för 14 mm:s munstycke vid 9 kg. stämma minnessiffrorna rätt väl överens med de siffror,

som exakt angiva vattenmängden. Men även det fel på 20 liter pr minut, som föreligger vid 9 kg:s tryck i 14 mm:s munstycke (skillnaden mellan 350 och 370 l/m) spelar med så grov materiel som eldsläckningsmateriel ej någon roll. Är t. ex. munstycket ej precis 14 mm. utan någon bråkdel av en millimeter större eller mindre har man genast en avvikning i vattenmängden, som kan vara lika stor. Om man kontrollmäter ett flertal munstycken skall man finna att avvikning från den å munstycket angivna dimensionen ofta föreligger. För eldsläckaren har det heller ingen betydelse att veta precis, vad han arbetar med för vattenmängd, men det är däremot synnerligen nyttigt att hava reda på ungefär, vad man handskas med. Endast ur denna synpunkt har det sitt intresse att söka lägga de ungefärliga vattenmängdssiffrorna på minnet, vilket är mycket lätt genom den serie, som tabellen visar d. v. s. 10 mm. = 100, 150, 200; 14 mm. = 200, 300, 350; 18 mm. = 350, 500, 600.

Med hjälp av dessa minnessiffror kan man lätt, om man önskar, på ett ungefär beräkna vad munstycken med andra dimensioner leverera, varvid tillräcklig noggrannhet erhålles. Om man anser ett 12 mm:s munstycke ligga mitt emellan ett 10 mm:s och ett 14 mm:s, medan vattenmängden genom ett 16 mm:s erhålles genom att taga en siffra som ligger mitt emellan 14 mm:s och 18 mm:s. Ett 20 mm:s munstycke är fyra gånger så stort som ett 10 mm:s.

Att söka sätta sig in i med vilka vattenmängder man rör sig är för eldsläckaren mycket betydelsefullt och har säkerligen på många håll ej tillräckligt beaktats. Vid begränsad vattentillgång kan bristande kunskaper på detta område bli ödesdiger.

För att under olika förhållanden fullt kunna utnyttja motorsprutans

prestationsförmåga är det emellertid ej tillräckligt att endast känna till vattenmängden, utan man måste även veta hur den genom slangen framforslade vattenmängden inverkar på friktionsförlusten. Matematiskt uttryckes detta så att friktionsförlusten är proportionell med kvadraten på vattnets hastighet, vilket med en populär förklaring vill säga, att om vattnets hastighet i en viss slanglängd fördubblas, blir friktionsförlusten fyra gånger så stor, tredubblas hastigheten blir friktionsförlusten nio gånger så stor, fyrdubblas hastigheten blir friktionsförlusten sexton gånger så stor o. s. v. En fördubbling av hastigheten innebär naturligtvis att det går dubbelt så mycket vatten genom slangen på tidsenheten (en minut), tredubblas hastigheten går det på samma tid tre gånger så mycket vatten och fyrdubblas hastigheten går det fyra gånger så mycket vatten genom slangen. Med hänsyn till friktionsförlustens starka höjning vid ökning av vattenmängden är det därför ej möjligt att transportera större vattenmängder genom långa slangledningar.

Med de vanligast förekommande avbröstbara sprutorna möter det inga svårigheter att med korta ledningar erhålla en eller två strålar med tillfredsställande tryck oberoende om man begagnar 10, 14 eller 18 mm:s munstycken. Vid långa ledningar kan man genom olämplig dimensionering av munstyckena eller genom att taga ut för många strålar fullkomligt fördärva sprutans arbete. Det arbete, som sprutan utför, går dels åt till att driva vattnet genom slangen och övervinna eventuella nivåskillnader mellan sprutan och strålröret, dels till att giva vattnet fart i munstycket (munstyckstryck). Om man nu genom att taga ut mycket vatten, utnyttjar större delen av sprutans arbetsförmåga till att driva vattnet

Om man således för vattenmängder mellan 200 och 600 l/m uppställa följande regler:

1. Angiv vattenmängden i hektoliter per minut.

2. Multiplicera denna siffra med sig själv.

3. Höj den vid multiplikationen erhållna siffran (produkten) till närmaste femtal.

4. Detta femtal utvisar då friktionsförlusten uttryckt i meter vattenpelare för 100 m. ogummerad 63 mm. slang.

Ställes detta upp i tabellform får tabellen följande utseende:

förlusten ungefär hälften så stor som i ogummerad.

Exempel.

En brinnande byggnad ligger 200 m. från sprutans uppställningsplats och 20 m. över sprutans nivå. Sprutan lämnar vid 9 kg. 600 lit/min och vid 12 kg. 400 lit/min.

1. Vill man driva 600 lit/min genom en slangledning erhålles en friktionsförlust av 4 kg. per 100 m. d. v. s. sammanlagt 8 kg, vartill fordras 2 kg. för att övervinna nivåkillnaden. För vattnets transport åtgår således 10 kg. *Sprutan*

Friktionsförlust i 63 mm. ogummerad slang.

Munstycke i mm., vattenmängd l/m, friktionsförlust i m. vattenpelare o. kg.

Munstycken, munstyckstryck och vattenmängd			III. min.	Friktionsförlust i 100 m. slang.	
10 mm.	14 mm.	18 mm.		Meter vattenpelare.	Kg.
3 kg.=100 l/m ¹⁾ (110 ²)			1	1×1=1	1 0,1
6 kg.=150 " (155)			2	2×2=4 ³⁾	5 ⁴⁾ 0,5
9 kg.=200 " (190)	3 kg.=200 l/m		3	3×3=9	10 1,0
	6 kg.=300 "		4	4×4=16	20 2,0
	9 kg.=370 " (370)	3 kg.=350 l/m	5	5×5=25	30 3,0
		6 kg.=500 "	6	6×6=36	40 4,0
		9 kg.=600 " (620)			

1) Minnessiffrå.

2) Exakt siffra.

3) Kvadraten på vattenmängden i hektoliter/m (Vattenmängden uttryckt i hektoliter multiplicerat med sig själv.)

4) Samma siffra höjd till närmaste 5-tal.

Beräkningsmetoden gäller ej för 100 l/m men vid så små vattenmängder blir friktionsförlusten så obetydlig, att man ogenerat kan pumpa genom mycket långa ledningar.

Tabellen gäller visserligen för ogummerad slang men kan för praktiska behov användas även för gummerad slang, ty i den senare är

kan ej presteras detta.

2. Genom att minska fordran på vattenmängden till 400 liter kan trycket i sprutan höjas till 12 kg. Friktionsförlusten sjunker då till 2 kg. per 100 m. d. v. s. den blir sammanlagt 4 kg. vartill kommer 2 kg. för höjdskillnaden. Av de 12 kilogrammen vid sprutan återstår således 6 kg. till munstycket. *Resultat*

tatet blir således 400 lit/min och 6 kg. i strålrören.

3. Skall man emellertid önska ta-
ga ut 600 lit/min, låter sig detta
mycket väl göra, genom att draga
två slangledningar från sprutan.
Trycket vid sprutan blir då 9 kg.
och genom varje slang skall drivas
300 lit/min. Detta motsvarar en
friktionsförlust av 1 kg. per 100
m. d. v. s. sammanlagt 2 kg., vartill
kommer 2 kg. för att övervinna
höjdskillnaden. Av sprutans 9 kg.
återstår således 5 kg. *Resultatet
blir således 600 lit/min och 5 kg.
i strålrören.*

Man kan på detta sätt således
lätt beräkna att i detta fall genom

anslutning av två ledningar vatten-
mängden kan ökas från 400 liter
till 600 liter, en ökning av 50 %
med bibehållande av ett gott släck-
ningstryck.

Tabellen och beräkningsmetoden
gör ej anspråk på att vara veten-
skapligt exakt, men ger tillräckligt
noggranna värden för praktiskt
bruk och den reder upp begreppen.
Genom att söka sätta sig in i den
får man en uppfattning om mun-
stycksstorlekar, vattenmängdersamt
friktionsförluster och kan därige-
nom undvika att göra alltför fel-
aktiga kombinationer av slang-
längder och munstycken.

Torsten Mohlin.

För redlig vakt mot röde hanen.

Högtidlig medaljutdelning vid brandkåren.

På Örebro brandstations gård äg-
de den 17. sept. medaljutdelning
rum, varvid överbrandmästaren och
v. brandchefen A. W. Svensson till-
delades Städernas allmänna brand-
stodsbolags guldmedalj.

Överlämnandet skedde i närvaro
av hela styrkan, varjämte repre-
sentanter för brandstodsfullmäkti-
ge i länet och för drätselkammaren
infunnit sig.

Tal hölls av bankdir. Charles
Löfgren, som erinrade om att över-
brandmästaren i 30 års tid med nit
och intresse ägnat sig åt brandvä-
sendets förkovran såväl i staden
som på länets landsbygd. Genom
föredragsverksamhet och instruk-
tioner hade hr Svensson utfört ett
gagnerikt pionjärbete. Såsom ett
uttryck för sin erkänsla hade Städ-
ernas allmänna brandstodsbolag
velat tilldela honom sitt förtjänst-

tecken i guld, varvid drätselkam-
maren velat betyga honom sin
tacksamhet.

På medaljöverlämnandet följde
ett fyrfaldigt leve, varefter hr
Svensson i ett anförande uttalade
sitt tack för den överraskning som
beretts honom omedelbart efter
hemkomsten från semestern. Han
hoppades kunna allt framgent äg-
na sina krafter åt arbetet för
brandskyddets effektivisering.

Efter medaljutdelningen följde
en uppvisning med ett nyinköpt
skumsläckningsaggregat, som en-
ligt vad brandchefen omtalade ut-
förts speciellt efter idé från Öre-
bro brandkår. Till skillnad från
t. ex. de i Stockholm förekomman-
de är detta inte fastmonterat på
bil utan kan av några man lyftas
från ett fordon till ett annat.

Ömsesidig eldsläckningshjälp kommunerna emellan och ersättning för utryckning utom egen kommun.

Ett förslag till rationellt ordnande av brandsläckningsväsendet
i Jönköpings län.

*Föredrag vid Jönköpings läns brandkårsförbunds årsmöte i Grenna
den 14. juli 1935 av brandkonsulenten, vice brandchefen
Holger Rosencrantz, Jönköping.*

En kommun är en ekonomisk förvaltningsenhet. Inom kommunen växa upp samhällen där betingelser för sådana finnas. Sålunda kommer inte alltid samhället att ligga i mitten av kommunen, utan tvärtom mycket ofta decentralt. Följden blir, att när samhället blir tillräckligt stort, så att brandkår anses nödvändig, denna ej får det ur eldsläckningssynpunkt fördelaktiga läge, som skulle varit önskvärt.

Däremot kan det förhållandet uppstå, att kommunen A:s brandkår har kortare väg till stora delar av kommunen B och denna kommuns brandkår på grund av samma förhållande i sin tur kan åtaga sig släckningen i kommunen C, som är så litet ekonomiskt bärkraftig, att den ej har råd att hålla sig med egen brandkår.

I stort sett är det önskvärt, att kommunen är eldsläckningsenheten. Man skall inte göra saken mera invecklad än vad den är. Ett par kilometer att färdas mer eller mindre betyder i regel inte så mycket. Det är först när vi räkna med avstånd om en halv mil eller så som vi måste taga oss en funderare på hur bästa sättet kan vara att få eldsläckningsfrågan på sådana platser ordnad.

Idealutgångsplats för eldsläckning i egen kommun har t. ex.

Malmbäcks brandkår. Ett exempel på då man ej bör, som jag förut sade, "göra saken mera invecklad än vad den är" utgör Norra Sandsjö kommun. Denna skall Bodafors' brandkår taga hand om. Visserligen är vägen från Bodafors till södra delarna av kommunen c:a 7 km. under det att Sävsjö brandkår har blott 5 km. dit, men jag tycker inte, att en så liten skillnad motiverar det besvär, som ändå blir med ersättningarna för utryckningarna dit, om Sävsjö brandkår skulle få de ovannämnda delarna av kommunen på sin lott. Detta trots de förenklingar, som på senaste tiden uppkommit genom försäkringsfrågornas lösning och på vilka jag senare skall ingå.

Däremot är det i hög grad önskvärt att t. ex. Bringetofta, Vallsjö, Norra Ljunga, Hjärtlanda, Skeperstads och Hylletofta kommuner, som enligt vad jag erfarit sakna brandredskap, kommuner C enligt ovan, ur eldsläckningssynpunkt omhändertagas av Sävsjö brandkår.

Den å sid. 150—151 anbragta kartan upptager och åskådliggör brandsläckningsförhållandena i Jönköpings län och visar hur jag tänkt mig hela länet skyddat åtminstone mot katastrofbränder.

Nedanstående tabell kompletterar och förklarar kartan.

Förslag till brandkärskretsar i Jönköpings län.

Brandkårs- och telefoncentra:	Nuvarande släckningsområde:	Önskvärt släckningsområde:
Sommen	Säby kommun	Säby kommun
Tranås	Tranås stad	staden, Tranås' kommun, Säby och Linderås' kommuner.
Gripenberg	Säby kommun	Säby, Linderås', Frinnaryds kommuner.
Frinnaryd	Frinnaryds kommun	Frinnaryds, Linderås', Lommaryds, Marbäcks och Säby kommuner.
Aneby	stationssamhället	Bredestads, Marbäcks, Lommaryds, Flisby, Bälaryds o. Askeryds kommuner
Flisby	Flisby kommun	Flisby, Bälaryds, Askeryds, Järsnäs' kommuner.
N. Solberga	stationssamhället med närmaste omnejd	N. Solberga, del av Barkeryds, Järsnäs' och Bälaryds kommuner.
Annebergs fabr. Grenna	samhället staden	N. Solberga kommun. Grenna, Adelövs, Vireda, Haurida, Ölmostads kommuner.
Visingsö Eksjö	— — — staden	ön. staden, Eksjö landskommun, del av Askeryds, Hults och Hörreda kommuner.
Ingatorp	samhället	Ingatorps, Bellö, delar av Edshults och Hults kommuner.
Mariannelund	samhället	Hässleby, delar av Ingatorps, Bellö, Kråkshults och Karlstorps kommuner.
Kvillsfors	Ökna kommun	Ökna, Skirö, delar av Alseda, Karlstorps och Stenberga kommuner.
Sm. Farstorp	samhället	Nye, delar av Skirö, Stenberga, Näshults, Lemnhults och Alseda kommuner.
Vetlanda	staden och en del av Vetlanda kommun	Vetlanda, Mellby, Skede, Bäckседа, Myresjö, Näsby, delar av Alseda, Nävelsjö o. Björkö kommuner.
Korsberga	samhället	Korsberga, S. Solberga, Ramkvilla, Bäckaby, delar av Lemnhults kommuner.
Landsbro	samhället	Lannaskede, delar av Myresjö, Bäckaby, Fröderyds, Skepperstads, Nävelsjö kommuner.
Lamhult	samhället och tre gårdar	Hjälmseryds och Hultsjö kommuner.
Stockaryd	Stockaryds socken	Stockaryds, delar av Hultsjö, Hjälmseryds, Hjärtlanda, Skepperstads och N. Ljunga kommuner.

Karta
över
sotkergränserna inom
Jönköpings län.

Utgivet af Län. Generalstabens Litogra-
fiska anstalts hofva ou år 1924 åter
Svanden och Olsson
år 1924 af
O. J. Jönköpings län
Skala 1:500000

Teckenförklaring:

■ Parceller med notaspår

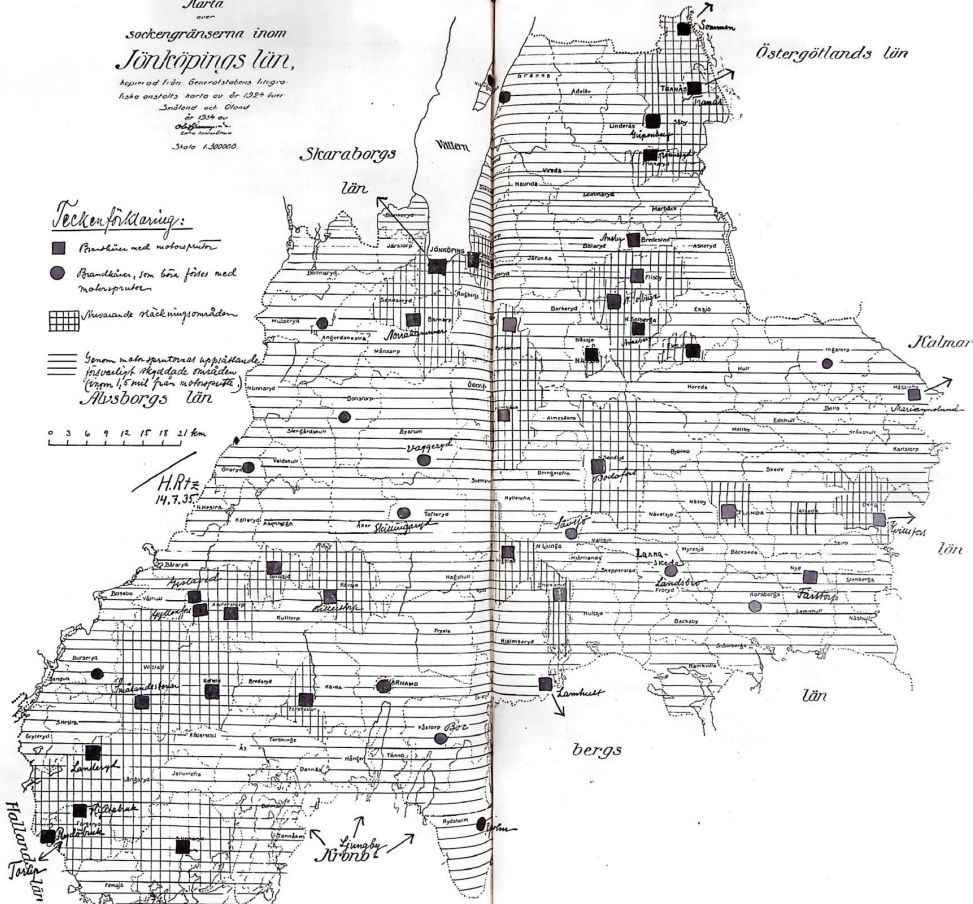
● Brandkälar, som här förtes med
notaspår

▤ Används släckningsområden

≡ Som notspårernas uppgiftnings-
förändring skedd i stället
(inom 1/2 mil från notspåret)
Åvsborgs län

0 3 6 9 12 15 18 21 km

H.R.T. z
14.7.35

Östergötlands län

Kalmar

Smålands län

län

bergs

Långby
Körb

Hollands län
Jönköpings län

Sävsjö	samhället	N. Ljunga, Vallsjö, Hjärtlanda, delar av Skepperstads, Bringetofta och Hylletofta kommuner.
Vrigstad	Vrigstads kommun	Vrigstads, delar av Nydala, Hylletofta, Svennarums och Hagshults kommuner.
Bodafors	köpingen	N. Sandsjö, delar av Almesåkra, Bringetofta, Björkö och Nävelsjö kommuner.
Malmbäck	kommunen	Malmbäcks, delar av Ödestugu och Svennarums kommuner.
Nässjö	staden och kommunen	Nässjö, delar av Almesåkra, Barkeryds, Höreda, Björkö kommuner.
Forserum	samhället med viss omnejd	Forserums, Öggestorps, delar av Lekeryds, Järnsås, Barkeryds och Ödestugu kommuner.
Huskvarna	staden och Hakarps kommun	staden, Hakarps, Skärstads, Svartorps, Lekeryds, Öggestorps, del av Järnsås kommuner.
Jönköping	staden med viss omgivning	Jönköpings, Bankeryds, Järstorps, Sandseryds, Barnarps, Månsarps, Rogberga, Skärstads, delar av Bottnaryds, Mulserys och Angerdshestera kommuner.
Norrahammar	Sandseryds och Barnarps kommuner	Sandseryds, Barnarps, delar av Månsarps och Angerdshestera kommuner.
Mulserys—Angerdshestra	— — —	Bottnaryds, Mulserys, Angerdshestra, N. Unnaryds, delar av Bonstorps och Stengårdshults kommuner.
Öreryd	— — —	Öreryds, Valdshults, delar av Stengårdshults, N. Hestra, Källeryds kommuner.
Bonstorp	— — —	Bonstorps, delar av Stengårdshults och Byarums kommuner.
Vaggeryd	samhället	Byarums, del av Ödestugu, Svennarums, Tofterys och Bonstorps kommuner.
Skillingaryd	samhället	Tofterys, Hagshults, delar av Åkers, Svennarums och Byarums kommuner.
Värnamo	staden	Värnamo, Voxtorps, Tännö, delar av Hångers, Gällaryds, Kärda o. Fryle kommuner.
Bor	samhället	Voxtorps, Gällaryds, delar av Tännö, Rydaholms kommuner.

Sm. Rydaholm	samhället	Rydaholms, delar av Gällaryds och Voxtorps kommuner.
Forsheda	Forsheda kommun	Forsheda, delar av Kärda, Kulltorps, Bredaryds, Torskinge och Dannäs' kommuner.
Hillerstorp	Kävsjö kommun	Kävsjö, delar av Kärda, Åsenhöga, Åkers och Kulltorps kommuner.
Gnosjö	Gnosjö kommun	Gnosjö, delar av Åsenhöga, Källeryds, N. Hestra och Kulltorps kommuner.
Anderstorp	Anderstorps kommun	Anderstorps, delar av Kulltorps och Bredaryds kommuner.
Gyllenfors	samhället	Anderstorps kommun.
Gislaved	samhället	Båraryds, Våthults, Bosebo, delar av Källeryds kommuner.
Reftele	Reftele kommun	Reftele, delar av Bredaryds, Ås', Kållerstads kommuner.
Smålandsstenar	Villstads kommun	Villstads, del av S. Hestra kommun.
Landeryd	samhället	Långaryds, delar av S. Hestra och Gryteryds kommuner.
Sm. Burseryd	samhället	Burseryds, Sandviks och del av S. Hestra kommuner.
Hylte- och Rydö bruk	Långaryds och Färjarydskommuner	Långaryds, Färjaryds o. Femsjö kommuner.
S. Unnaryd	S. Unnaryds kommun	S. Unnaryds, Bolmsö, Jälluntofta, Tannåker, delar av Ås', Femsjö kommuner.

- Förutsättning:** *Nyupprättade brandkärer i* Mulseryd-Angerdshestra, Öreryd, Bonstorp och på Visingsö.
- Nyanskaffade motorsprutor i* Sävsjö, Ingatorp, Värnamo, Sm. Rydaholm, Korsberga, Vaggeryd, Landsbro, Skillingaryd, Grenna, Mulseryd-Angerdshestra, Öreryd, Bonstorp, Bor, Sm. Burseryd samt på Visingsö.

Vi skola nu gå igenom sättet för planens förverkligande.

Först sker förhandlingar direkt med den kommun, som anses böra ordna sitt brandförsvar. I samband därmed föranstaltas om framställning från vederbörande industrier hos Svenska Brandtarifföreningen om nedsättning av premierna för industririskerna därest motorspruta m. m. anskaffas för att därigenom få industriernas finansiella stöd vid brandkårens uppsättande. Ofta är nämligen premienedsättningen på grund av motorsprutanskaffningen tillräcklig för att finansiera materielanskaffningen åt brandkåren och då är ju brandsläckningsfrågan relativt lättlöst.

Bliva de nämnda förhandlingarna resultatlösa bör framställning göras till länsstyrelsen.

Enligt brandstadgan av den 15. juni 1923 avd. III skall länsstyrelsen vaka över att brandväsendet är tillfredsställande ordnat inom länet. Detta gör länsstyrelsen också beträffande de större kommunerna. Brandordningar upprättas och i dessa intagas föreskrifter om anskaffandet av motorsprutor m. m., men åt de mindre kommunerna göres sällan något. Givetvis kan man inte begära, att en brandkår skall uppsättas i en onormalt liten kommun eller i ett samhälle om 10—15 fastigheter, men man kan begära, att det inom en kommun ordnas så, att man där vet varifrån hjälp skall begäras, när det brinner och även att det på förhand är ordnat så, att den hjälpanne kommunens brandkår ej behöver taga någon risk vid uttryckningen utom egna kommunen. I regel finnas, hur små kommunerna än äro, några större byggnader, kyrkor, ladugårdar, skolor, försörjningshem, sinnesslöanstalter, pensionat, sjukhus m. m., som bara dessa motivera ett ingripande från länsstyrelsen.

Beträffande de mindre kommunerna borde i brandordningarna intagas bestämmelsen, att kommunen tillsammans med andra kommuner med engångsbidrag och årligt underhåll, varom kan träffas överenskommelse, upprättar och underhåller gemensam brandkår, eller, vilket är lättast praktiskt genomförbart, uppmanas att träffa eldsläckningsöverenskommelser med närmaste brandkärer. Dock måste frågan lösas enligt förra alternativet därest avståndet till närmaste brandkår är onormalt stort. Proportionsvis bliva kostnaderna för på ovanstående sätt ordnade brandförsvar blygsamma för de små kommunerna jämfört med vad de stora kommunerna ha att utbetala för sina brandkärer.

Att med skattemedel ordna brandväsendet i en kommun synes mig rättvisast. Alla kommunens innevanare få då i proportion till inkomsterna bidra till brandkårens uppsättande. Skulle emellertid av en eller annan anledning länsstyrelsen ej anse sig kunna göra önskad påtryckning hos kommunen i fråga återstår för försäkringsbolagen att ordna saken på egen hand.

En synnerligen stor positiv insats kan i vårt län Jönköpings läns brandförsäkringsbolag göra. Såväl viljan som förmågan finnes hos försäkringsbolaget att bidra till att ordna brandsläckningsförhållandena på betryggande sätt.

På ett flertal ställen har försäkringsbolaget med framgång praktiserat den metoden, att inom ett visst distrikt höja premien pr 1000 kr. försäkringssumma med 10—20 öre. De på så sätt erhållna medlen hava fonderats för inköp av brandredskap, eller som det i praktiken skett: bolaget har inköpt materielen, deltagit med 25 % i kostnaderna och med det erhållna premieöverskottet avbetalat på den summa, som bolaget lagt ut för brandredskapen. Inga som helst

slitningar mellan försäkringsbolaget och försäkringstagarna hava uppkommit på grund av detta förfaringssätt.

När så brandkärerna äro upprättade måste alarmeringssystemet samtidigt vara färdigt. Brandkårs- och telefoncentra böra givetvis sammanfalla. Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Brandkärernas Riksförbund hava gjort framställning till Kungl. Telegrafstyrelsen om att få nattelefon ordnad över hela landet, så att man när som helst mot ringa avgift skall kunna alarmera brandkärerna. Tills detta alarmsystem är satt i funktion kan man lämpligen ordna alarmeringsfrågan som brandchefen Sjöberg och jag gjort i Stockaryd. Telefonen från Rörvik kopplas varje natt genom telefonstationen i Stockaryd direkt till brandchefens bostad i sistnämnda samhälle. Avgiften för denna anordning är emellertid tilltagen enligt mitt förmenande i överkant, nämligen 10 kr. pr månad. Finnes inte telefon på platsen, bör åtminstone var och en känna till närmaste bilägare, så att man genom att anlita dennes bil med minsta möjliga tidsspillan skall kunna alarmera brandkären, antingen direkt eller genom att åka till närmaste telefonstation och därifrån alarmera kären.

Sättet för alarmeringen måste emellertid kungöras. En effektiv form för spridandet av kännedom därom skulle vara om *dels* i försäkringsbrevet intoges en upplysning om närmaste brandkår och sättet för dennas alarmering, *dels*, och säkerligen mest effektivt, att anslag trycktes och utdelades i alla fastigheter i hela länet.

Dessa anslag böra hava ungefär följande lydelse:

Vid eldsvåda inom denna egendom alarmera brandkären, ev. brandkärerna, i
genom telefon hos
..... Närmaste bil finnes

hos

I väntan på brandkären:

1. Rädda människor och djur ur den brinnande byggnaden!
2. Stäng dörrar och fönster, så att elden får minsta möjliga lufttillträde!
3. Vintertid: Hugg isvakar!
4. Möt brandkären och orientera denna om vattentillgången!

Anslagen kunna lämpligen utdelas av brandsynenämnden.

Så komma vi till en av huvudförutsättningarna för förverkligande av planen, nämligen: *medgivande från de hjälpande kommunernas brandstyrelser att hjälp är beredd att utgå.*

För mig framstår det som självklart att hjälp måste lämnas. Dock inte utan vidare. Ansvaret för "vad som kan hända", som man säger, måste avlastas från den hjälpande kommunen. Man kan inte begära, att t. ex. Gränna stad skall ersätta en brandman, som skadats i låt oss säga Ölmostads kommun eller finansiera inköpet av ny slang som ersättning för skadad vid eldsvåda i sistnämnda kommun. Men Gränna kan gardera sig på följande sätt,

1) genom att den hjälptagande kommunen förklarar sig övertaga allt ansvar för en uttryckning till kommunen i fråga,

2) genom att den hjälptagande kommunen tecknar försäkring mot alla anspråk, som kunna resas mot Gränna stad i samband med uttryckningen till den hjälptagande kommunen samt

3) genom att Gränna stad tecknar försäkring för sin brandkår och sina brandredskap mot olycksfall utom eget uttryckningsområde. Premien betalas i andra hand av den eller de omkringliggande kommunerna, som ej hava egen brandredskap, eventuellt av försäkringsbolagen.

Alt. 1 är f. n. det vanligaste. Alt. 2 har praktiserats bland kom-

munerna omkring Göteborg, men äro försäkringsbolagen relativt o-hågade att teckna försäkringar av denna form. Alt. 3 är, om jag så får säga, den elegantaste formen för lösandet av försäkringsfrågan.

Genom försäkringsbolagens ingripande håller f. n. förslag på att upprättas enligt alt. 3, och som väl dessa med vederbörliga kommentarer sedermera torde komma att inflyta i Riksförbundets tidsskrift, anser jag mig ej behöva ingå på saken nu.

Den andra stötestenen är ersättningsfrågan för varje enskild utryckning. Tills dato har denna fråga i Jönköping ej berett oss några svårigheter. Visserligen har det en och annan gång varit tveksamt vem som varit ersättnings-skyldig, men till slut har betalningen för utryckningen ändå ingått. För närvarande äro svårigheterna så gott som inga. Alla över hela landet verkande försäkringsbolag betala nu eldsläcknings-räkningar, såvida ej annat för viss plats stipulerats, vid utryckning för släckning av civilrisker 100 % och för industririsker ¹⁾ 50 % av räkningarnas belopp. Jönköpings läns brandförsäkringsbolag meddelar, att bolaget för sin del vid reglerandet av skadorna avdraga halva släckningskostnaderna av den utbetalda skadesumman och bidraga själv med den andra hälften. Tills dato har någon invändning däremot ej uppstått.

Beträffande taxan för utryckningen hade jag ursprungligen tänkt att i dag framlägga ett förslag, men som jag fått höra, att från försäkringsbolagen föreligger ett dylikt, avstår jag tills vidare. Det var särskilt några saker jag hade att invända mot tillämpandet av den gällande, bl. a. den, att den uppgjorda taxan hette maximitaxa men blev i praktiken minimitaxa. Körde man ut med en brandbil

medhavande 1000 m. slang, varav 300 m. kom till användning, hände det på vissa ställen, att man försökte taga betalt för slitning av 1000 m. och vidare, att då penningvärdet ju är olika i t. ex. Stockholm och Ingatorp, borde man vid räkningarnas utskrivande på olika orter hava detta i tankarna. Skälig ersättning skall givetvis brandkärerna hava för sitt arbete, den stimulerar såväl brandstyrelser som brandmän till ökad önskan att hjälpa, men skälig ersättning utgår säkerligen också för lämnad eldsläckningshjälp av samtliga brandförsäkringsbolag.

Så var det till slut några önskemål. Skulle en brandchef på en viss ort anse, att han vid en eldsvåda behöver hjälp själv eller önskar komma en kollega till bistånd vid eldsvåda på annan ort, ömsesidig hjälp alltså, vore det en stor lättnad för honom att utan att behöva konferera med sin brandstyrelseordf. eller dennes ställföreträdare omedelbart kunna få rekvirera hjälp från närmaste brandkår, respektive omedelbart få rycka ut till hjälp med sin egen kår. Brandstyrelseordföranden kan vara svårantärfbar och dyrbar tid går förlorad under den stund man söker efter ordföranden.

Vidare böra vi vid länsgränserna, på samma sätt som vi satt oss över sockengränserna, inte känna oss bundna av gränser mellan tvenne län, utan där så är lämpligt sätta oss i förbindelse med brandkärerna i angränsande län. Så t. ex. kunna Rydö bruks och Torups brandkårer vinna i styrka genom att man på förhand överenskommit om att vid behov omedelbart komma varandra till hjälp. Mariannelund, Kvillsfors, Sommen, Tranås, Lamhult, Jönköping kunna lämna hjälp utanför länet och å andra sidan är Rydaholmstrakten än så länge utan effektiv brandmateriel. Man bör där söka för-

¹⁾ Förslag föreligger om 100 % f. n. (31/10) H. R-tz.

bindelse med Ljungby brandkår i Kronobergs län.

Genom att på förut nämnt sätt brandkärer upprättas på behövliga ställen, motorsprutor anskaffas där så erfordras, och samverkan mellan brandkärerna ordnas skulle man, sedan man äntligen insett fördelen av motorsprutornas betydelse vid skogsbränder, även lättare än förut kunna inringa och bekämpa dessa, därigenom inbesparande 1000-tals dagsverken. En extra fördel alltså.

Om jag till sist skulle göra en sammanfattning av det anförda vill jag göra det i följande ordning.

1. Genom länsstyrelsens påtryckning och länsbolagets medverkan uppsätts brandkärerna och anskaffas motorsprutorna.

2. Alarmeringssystemet sättes i funktion, lokal alarmering genom brandtelegraf, uppringsanordning, enslagsklockor, siréner, lurar e. dyl. och fjärralarmering genom telefon, bud genom automobil, cykel.

3. Anslag tryckas och utdelas vid kommande brandsyn.

4. Försäkringsfrågorna ordnas.

5. Gemensam skälig taxa upprättas.

6. Brancheferna ordna det var för sig så, att de utan att för varje gång behöva begära tillstånd hos vederbörande få såväl begära som lämna hjälp.

7. Samarbete brandkärerna emellan och med brandkärerna i angränsande län.

Detta är mycket att genomföra, men utan att ovanstående är förverkligat, kan man inte säga, att brandskyddet i länet enligt brandstadgan, avd. III, är "tillfredsställande ordnat".

Gillner redogjorde för hur Svenska Brandkärernas Riksförbund och Svenska Brandskyddsforeningen hade tänkt sig telefonalarmeringsfrågan. I samförstånd med Jönköpings läns brandförsäkringsbolag utsändes till brandstyrelserna följande förfrågan.

Till samtliga brandstyrelser i Jönköpings län.

Vid brandkärsmöte i Gränna den 14 d:s diskuterades ingående frågan om brandsläckningsväsendets rationella ordnande i länet. Därvid uttalades bland annat önskemål om dels befogenhet för respektive brandchefer att efter eget avgörande uttrycka för eldsläckning till viss grannkommun och dels lösning av försäkringsfrågan på så sätt, att den uttryckande brandkären kan utan risk för vederbörande kommun verkställa eldsläckning på plats utanför det egna området.

Med anledning av dessa önskemål har styrelsen för Jönköpings läns brandförsäkringsbolag välvilligt tagit under övervägande att ekonomiskt ordna eller bidra till en kollektiv försäkring för alla nuvarande brandkärer i länet, för att därmed underlätta och för den hjälpande kommunen avvärja de ekonomiska risker densamma ikläder sig vid brandkäreans uttryckning för eldsläckning i annan kommun.

Med anledning härav anhålla vi om svar på följande frågor, varvid svaret översändes till brandkonsulenten i länet, v. branchefen Holger Rosencrantz, Brandstationen, Jönköping.

1) Äger branchefen redan nu eller kan han erhålla befogenhet att vid behov utan förfrågan hos vederbörande myndighet uttrycka med brandkären för eldsläckning inom ett område, som sedermera kan bestämmas i samråd med kommunens brandstyrelse, (c:a 1,5 mil från samhället eller hemorten) un-

Efter föredraget utspann sig en livlig diskussion, varvid samtliga brandchefer uttalade sig för ett förverkligande av planen. Kapten

der förutsättning, att kommunen genom försäkring skyddas mot utgifter som kunna uppstå i samband med utryckningen utanför hemkommunen? Kommunen erhåller dessutom garanti för att ersättning för utryckningen ifråga erlagges av försäkringsbolaget, efter taxa som sedermera kommer att bestämmas.

Svar:

2) Står kommunen f. n. självrisk för utbetalning av ersättning vid skada å brandman under eldsläckning?

Svar:

3) Har kommunen ordnat någon som helst försäkring för brandmännen?

Svar:

4) Enligt lag i Riksförsäkringsanstalten?

Svar:

5) Enligt lag i annat bolag, t. ex. Land och Sjö?

Svar:

6) Enligt andra grunder?

Svar:

7) I så fall vilka?

Svar:

8) Har kommunen åtagit sig förpliktelser mot brandmännen utöver de i lag fastställda?

Svar:

För kommunen innebär förslaget om försäkringsfrågas lösning en stor fördel, genom befrielse från ansvaret i ekonomiskt hänseende. Sannolikt är det svårt för vederbörande brandstyrelse eller brandbefäl att direkt vägra lämna hjälp vid eldsvåda å annans egendom i all synnerhet som därvid människoliv kunna gå tillspillo. Vidare kan kommunen själv komma i den

situationen, att hjälp från annan brandkår måste begäras och i dylikt fall innebär det en fördel om den tillkallade brandkåren redan är olycksfallsförsäkrad.

Vi skola med snaraste avgiva utredning med yttrande till styrelsen för Jönköpings läns brandförsäkringsbolag, vilken därefter kommer att upptaga ärendet till övervägande, och äro vi därför tacksamma för omgående svar å ovanstående frågor.

För att underlätta svarens avfattning kunna desamma lämpligen formuleras på t. ex. följande sätt:

1) ja

2) nej

3) ja

4) ja

5) nej o. s. v.

Jönköping den 20 juli 1935.

Oscar Lundqvist.

Holger Rosencrantz.

De i närvarande stund (20 aug.) inkomna svaren visa en tydlig önskan, att på vad brandstyrelserna ankomma, intet skall lämnas ogjort för att underlätta brandkärernas uttryckande utom de egna kommunerna.

Beträffande motorsprutanskaffningen har påverkan redan resulterat i inköp av sådana, nämligen i Sm. Burseryd, Skillingaryd och Landsbro. I de två förstnämnda samhällena har länsförsäkringsbolaget vid anskaffandet medverkat och i det sistnämnda har en större träindustri inköpt motorsprutan och svarar för brandväsendet i hela kommunen.

H. R-tz.

Prenumerera å Brandkårstidskrift

RIKSFÖRBUNDET.

Nyanmälda kärer.

B. Storholmen.	P. Fristad.
C. Bålsta.	S. Tunhem.
Dannemora socken.	Tranemo.
Gimo.	Brunns och Vists.
Upplands Tuna.	Hindås.
G. Lagamills A.-B.	Rävlanda.
H. Falerum.	R. Lyrestad.
O. Grundsund.	Tidan.
Munkedals bruk.	U. Strömsholm.
Skärhamn.	W. By.
Tanumshede.	Larsbo.
	X. Gävle.
	Simeå.

Riksförbundets årsmöte.

Protokoll fört vid ordinarie årsmöte med medlemmar av Svenska Brandkärernas Riksförbund i Växjö den 17. och 18. aug. 1935.

Närvarande: Av Centralstyrelsen landshövdingarna N. Edén och J. Nilsson, direktörerna P. Tollin och G. Bylund, överstelöjtnant R. Stridbeck och rektor G. Eliasson samt suppleanterna ryttmäst. A. Hæggeström och kaptenerna F. Kylberg och O. Clarholm. Av brandkonsulenterna 15 stycken. Ombud från länsförbund och kärer. Dessutom representanter för anslagsgivande brandförsäkringsinrättningar och personliga medlemmar. Till mötets offentliga del infunno sig en del inbjudna, så att samtliga deltagare uppgingo till i runt tal 150 personer.

§ 1.

Riksförbundets ordförande hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Utsågs herrar P. Tollin och C. R. Svensson Bräkne-Hoby, att jämte ordföranden justera mötets protokoll.

§ 3.

Centralstyrelsens redogörelse öfver verksamheten 1934 hade genom införande i tidskriften tidigare underställts medlemmarne varför ansågs obehöfligt uppläsa densamma. Redogörelsen lades med godkännande till handlingarna.

§ 4.

Revisionsberättelse för kalenderåret 1934 upplästes och lades till handlingarna.

Ansvarsfrihet beviljades styrelsen.

§ 5.

Ordföranden höll en kort parentation öfver avlidne ingenjören W. Graneli och uttryckte förbundets saknad med anledning av Granelis bortgång.

§ 6.

Ordföranden tillkännagav att styrelsens mångårige ledamot direktör P. Tollin vid dagens styrelsesammanträde meddelat, att han på grund av hög ålder ej ansåg sig böra komma i fråga vid förnyat val. Till direktör Tollin framförde ordföranden ett tack för hans gagnarika verksamhet till förbundets fromma.

§ 7.

Valdes direktör Tollin till hedersledamot i förbundet.

§ 8.

Till ledamöter i styrelsen valdes direktör G. Bylund (omvald) samt

direktör Nils Nordengren, Stockholm och domänintendent Bernhard Nilsson, Landeryd. Till suppleant omvaldes ryttmästare A. Hæggström, Malmö.

§ 9.

Till revisorer valdes direktör K. H. Modén (omvald) och direktör C. Sabelström, samt till revisorssuppleanter herrar G. Hedman och H. Adrian.

§ 10.

Medlemsavgiften, fem kronor för enskild medlem och tio kronor för brandkår eller kommun, skulle bibehållas under år 1936.

§ 11.

Den offentliga delen av förbundets möte till vilket inbjudan utgått till representanter för Växjö stad m. fl. öppnades därefter av ordföranden landshövding N. Edén, varefter landshövding Beskow å länsbrandkärsförbundets vägnar till Riksförbundet framförde en välkomsthälsning och tackade för att förbundets möte förlagts inom Kronobergs län. Landshövding Edén framförde därefter ett varmt tack för de hälsningsord, som av landshövding Beskow riktats till mötesdeltagarna, för vilka det var en uppriktig glädje att hålla årsmötet i Växjö. Landshövdingen gav sedan en återblick på Riksförbundets verksamhet sedan senaste årsmötet och konstaterade därvid, att förbundets arbete alltjämt utvecklas på ett högst tillfredsställande och hoppningivande sätt, samt meddelade, att länsförbund nu saknas endast i Blekinge, Gottlands, Södermanlands, Värmlands, Västernorrlands och Västerbottens län. Landshövdingen berörde därefter förbundets ekonomiska förhållanden och tillkännagav att de s. k. riksbolagen på framställning av Centralstyrelsen höjt sina anslag från 8,000:— kr. till 12,000:— kr., vilket anslag icke mer än nödvändigt är kommer att användas till Riksförbundets administration, utan i första hand för att understödja den

praktiska verksamheten, nämligen konsulentverksamheten och kurser för brandkärsmän.

§ 12.

Överlämnade ordföranden Riksförbundets medalj i guld till överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås och brandchefen i Malmö ryttmästare A. Hæggström och berörde i ett anförande de stora tjänster medaljörerna gjort Riksförbundet.

§ 13.

Höll brandkapten Mohlin ett föredrag över "Eldsläckningsteknik", varefter överstelöjtnant Stridbeck redogjorde för Riksförbundets arbetskommissions verksamhet under året.

§ 14.

Gav Växjö stads brandkår en uppvisning vid Östra folkskolan.

§ 15.

Demonstrerades och kördes en del utställda motorsprutor och skumaggregat.

§ 16.

På kvällen samlades deltagarna till middag å Stadshotellet, varvid tal höllas av landshövdingarna Edén, Nilsson och Beskow m. fl. Efter middagen höll civilingenjör Uno Arild ett föredrag om "Seriekörning av motorsprutor".

§ 17.

Den 18. aug. kl. 10,30 fm. avreste mötesdeltagarna till Norrhult, där brandchefen demonstrerade släckningen av en nyligen timad eldsvåda. Därefter ställes färden till Klavrestrom, vars brandförsvar demonstrerades. Färden fortsattes sedan till Åseda, där brandväsendet studerades. Årsmötet avslutades därstädes.

In fidem
Erik Gällner.

Justerat

Nils Edén. Per Tollin.
C. R. Svensson.

Bilaga.

Med detta nummer medföljer prenumerationslista för år 1936.